

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

വിൽപുർ നഡാദൂർ ശ്രീ ശ്രീനിധഃ കൃതിഷു

॥ ശ്രീഹയഗ്രീവവിംശതിഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീഹയഗ്രീവവിംശതിഃ ॥

കവിതാജിതകൽപോലികന്യകാകാന്തവക്ഷസേ |

കരുണാദിഗുണാഢ്യായ കമലാനിധയേ നമഃ ॥

വന്ദേ വേങ്കടശേഷാർയം വത്സവംശൈകമൗക്തികം |

വാത്സ്യശ്രീവരദാചാർയവത്സം വത്സലമാനതേ ॥1 ॥

ലക്ഷ്മീതുരംഗാനന ! ബാഹവസ്തേ

ചത്യാര ഏവം ന കഥം നു പാദാഃ? |

ഇത്യാനതശ്രീചതുരാനനോക്തീഃ

ശൃൺവൻ ഹയാസ്യഃ സ്തിതമാതനോതി ॥2 ॥

സുധാംശുബിംബാത് തവ വാസഭൂതാത്

സുധാംശുഖണ്ഡാ ദശധാ വിലഗ്നാഃ |

നഖാത്മനാ ത്വച്ചരണാഗ്രദേശേ

സുധാമയീം നഃ ഫണിതിം ദിശന്തി ॥3 ॥

ബിദർതി യസ്ത്യാം മനുജോ നിജാന്തഃ

കലാനിധിസ്ത്യാത് സ ഇഹേതി സത്യം |

വഹന്നിജാന്തസ്തതതം സ ഏഷഃ

കലാനിധിസ്തത്ര നിദർശനം നഃ ॥4 ॥

ജംഘാ ത്വദീയാ നയനാദിരാമാ

ജംഘാലതാമേവ ദദാതി വാചാം |

പ്രവാഹഭൂമിതി വിദാതി ചിത്തേ

പ്രവാദ ഏവം മഹതാം ന മിഥ്യാ ॥5 ॥

നഖാനി യസ്സേ ഹൃദയേ വിധത്തേ
നവാനി മാൻയാനി മനോഹരാണി |
ന ഖാനി തസ്യാപഥസംഗതാനി
ഭവന്തി വിദ്വത്തതിഭിസ്സതുതാനി || 6 ||

രംഭാദിവാഹ്യരമണീയതനുപ്രകാരാ
രാമാ രമാസി രമണീമണിരത്ര സാ ത്വം |
രംഭാദിരാമസുഭഗോരുഗതാ ഭവേമ
ഇത്യങ്കഗാം വിതനുഷേ നു രമാം ഹയാസ്യ ! || 7 ||

ആകുഞ്ചിതാംഘ്രിരുചിരോരുതലേ നിവിഷ്ടാ
പാദൗ പ്രസാർയ ഭവദേകപദേന സാകം |
ലക്ഷ്മീസ്സവ ത്രിപദഭൂതിമധോ വ്യനക്രതി
ദിവ്യൻയഥേതി കിമിദം ശ്രുതിവാഗ്ഗിരുദ്ധം || 8 ||

കുക്ഷിഃ കൃശസ്തദുദരം പരികീർത്യത്യേസൗ
വക്ഷോ വിശാലമമ ഭാതിതരാമുദാരം |
ആദ്യേ ജഗന്തി ജഗതാം ജനനീ പരസ്മിൻ
ഇത്യൗചിതീ ച ജനതാം നിതരാം ധിനോതി || 9 ||

കംഠം വിലോക്യ കമനീയമയം ച കംബുഃ
വക്ഷോ വിലോക്യ ജഗതാം ജനനീം തഥാകേ |
ദ്വേധാ നിജാകൃതിമഹോ ഭവതശ്ശരീരേ
ലീലാവതിമിഹ വിഭാവ്യ മുദം പ്രയാതി || 10 ||

അങ്കം വിഹായ തവ ദക്ഷിണമാപ കസ്സാത്
വാമം രമാ ഹയമുഖേതി വിമൃശ്യ ചേതഃ |
പാണിം തവാതിമധുരം ശുഭബോധമുദ്രം
സംവീക്ഷിതും വിശദമിത്യഥ നിശ്ചിനോതി || 11 ||

സ്വാമിൻ ! കരേണ കലയന്നിഹ ബോധമുദ്രാം
ഉച്ചൈഃ കരേണ കലയംശ്ച സുദർശനം കിം ? |
ഉച്ചൈസ്സുദർശനമുപാഗതശിഷ്യവർഗം
സംബോധയസ്യതിതരാമിതി ചിന്തയാമി || 12 ||

അസ്തിൻ കരേ വഹസി ശോഭനബോധമുദ്രാം
അന്യത്ര ബോധമയകംബുമതിവ യുക്തം |
അന്യത്ര പുസ്തകമിദം തദിവേദമാസീത്
നാസാന്വതം കിമപി കർമണി തേ കില സ്യാത് || 13 ||

ലക്ഷ്മീശ്ച ശംഖശ്ച സമുദ്രജാതൗ
ഏകത്ര പാർശ്വേ തദിമൗ വിധത്സേ |
ലക്ഷ്മീം യഥാ വക്ഷസി കൗസ്തുഭം ച
ലക്ഷ്മീം ച ചന്ദ്രം ച യഥാ സ്വചിത്തേ || 14 ||

ചന്ദ്രഃ കിലായം ഹൃദയാത്തവാഭൂത്
ലക്ഷ്മീതുരംഗാനന ! തത് കൃതജ്ഞഃ |
അന്തർവിധത്തേ സതതം ദവന്തം
കലാനിധിസ്തേന ജഗത്പ്രസിദ്ധഃ || 15 ||

ചക്ഷുർഗോചരതാം ഗതം മമ സദാ തത് സ്യാത് ഹയാസ്യം മഹഃ
മുദ്രാം ബോധകരീം കരേണ കരയോഃ ചക്രം സഹസ്രാർകഭം |
ശംഖം തം ധവലം സഹസ്രശശിഭം പുസ്തം ച ഹസ്തേ പരേ
വിദ്യാനാം നിലയം ദധത് പരതരം വാദേവതാവന്ദിതം || 16 ||

ശ്വേതം കിഞ്ചന വാജിരാജവദനം വാദേവതാവന്ദിതം
വാമാങ്കസ്ഥിതവാരിരാശിതനയം വേദാന്തവിദ്യാനിധിം |
ചാന്ദ്രം ബിംബമുപാശ്രിതം ശ്രിതവശം ചക്രം ച ശംഖം തഥാ
മുദ്രാം ബോധകരീം ച പുസ്തകമണിം ബിദ്രത് മഹസ്തംശ്രയേ || 17 ||

സ്വാമിൻ ! കിം സ ഭവാൻ വിധായ വനിതാം
 വാരാശികൻയാമിമാം
 വാമാങ്കേ ഭഗവൻ ! ദരം ച സുഭഗം
 വാമേ കരേ കോമലേ |
 താഭ്യം വാചമഹോ ! രസൗഘഭരിതാം
 വ്യാഖ്യാനമുദ്രാം വഹൻ
 പ്രീത്യാ താം വിവൃണോതി തത്ര ച പുമാ -
 നുച്ചൈരധസ്ത്രി സ്ഥിതാ || 18 ||

വിദ്യാം വിഗ്രഹസംയുതാമിവ രമാം വാമാങ്കഭാഗസ്ത്ഥിതാം
 വിദ്യാരൂപമിമം ച ശംഖമതുലം വാമൈകപാണിസ്ഥിതം |
 വിദ്യാധാരിണമേവ പുസ്തകമണിം വാമാൻയപാണിസ്ഥിതം
 വിദ്യാദാനവദാൻയ ! വാജീവദന ! ത്വം രാജസേ ലാലയൻ || 19 ||

വാരാശേസ്തനയാം വഹനതിതരാമാനന്ദപൂർണാന്തരഃ
 വാരാശേസ്തനയേ വസന്നപി തഥാ സന്നന്ദമോർവാരിധിഃ |
 വാദേവീധൃതപാദപങ്കജയുഗോ വാചാമയം നായകോ
 വാചാം കാഞ്ചനധോരണീമപി വഹൻ വാജ്യാനനോ വർധതേ || 20 ||

യോഷാലക്യതമഞ്ജുലാങ്കമധുരഃ
 ശേഷാസനാവസ്ഥിതഃ
 ദാഷാനാമസമീഡിതാംഘ്രിയുഗലോ
 ദോഷാധിപാന്തസ്ത്ഥിതഃ |
 ഹേഷാവേഷസമസ്തവേദനിവഹഃ
 ഘോഷാൻ ക്ഷിപൻ വാദിനാം
 ശോഷായാഘജലാശയസ്യ നിതരാം
 തോഷായ ച സ്യാത് സ നഃ || 21 ||

ശ്രീമൻ ! വാജിമുഖേതി വാരിധിസുതാസംഭൃഷിതാങ്കേതി ച
സ്യാമിൻ ! വാഗധിപേതി വാദവിഹൃതൗ വിദ്യോതമാനേതി ച |
വാരാശേരുദിതേ സുധാമയതനൗ വാസം ഭജന്തം നവം
വാരം വാരമിയം ഭവന്തമനഘം ജിഹ്യാ ഗൃണാതു സ്വയം || 22 ||

ഹേ ലക്ഷ്മീഹയവക്ത്ര ! മാമകമനസ്സേ മന്ദുരാ ശോഭനാ
യസ്മിൻ ഫൽഗുപദാർഥലോഭജുഡതാ തൃൺയേതി വിദ്യോതതേ |
ആസ്യാദ്യ സ്വയമഞ്ജസാ തവ ഗിരം സന്തുഷ്ടചിത്തോ ഭവാൻ
കാമം തത്ര കരോതു ശുദ്ധിമതി മേ സേയം സതീ പ്രാർഥനാ || 23 ||

ഹയമുഖവിംശതിരേഷാ
മാനിധികവിനാമമഞ്ജുവാഗുദിതാ |
വാണീം മധുരാം സാർഥാം
പഠതാം ദാതും സകൗതുകാ ജയതി || 24 ||

|| ഇതി ശ്രീഹയഗ്രീവവിംശതിഃ സമാപ്താ ||